

Et evigt evangelium

Åb 14

"Her kræves der udholdenhed af de hellige, dem, som holder fast ved Guds bud og troen på Jesus" (Åb 14,12).

Hovedtanke

Den, der ærer Kristus, holder sig hans sejr for øje og lader sig ikke ryste i sin tillid og trofasthed af ugunstige omstændigheder.

Introduktion

Kravene steg år for år. Afdelinger blev lagt sammen, andre forretningsområder blev afviklet, og stillinger blev nedlagt. Samtidig blev virksomhedens mål hævet. Aktierne steg ...

Formlen hedder overskudsmaksimering og globalisering. Det handler om mere magt, dvs. flere markedsandele. "Ifølge den demokratiske ånds grundsætninger skal magt kontrolleres. Kontrollen udefra, som f.eks. gennem magtens tredeling og de deraf følgende politiske styrelser ... og kontrollen indefra, som f.eks. gennem personlige værdiforestillinger og moralske handlingsnormer ... er de vigtigste faktorer. Men virkeligheden er ofte en anden: Den eneste kontrol udefra ... er konkurrencen." I rammen af globaliseringen taber enkeltstaterne indflydelsen på økonomien. Værdier, som den demokratiske stat beskytter, går tabt. "I stadig højere grad afhænger nationernes ve og vel af afgørelser, der tages af virksomhedskonglomerater, der opererer over hele verden, hvis ledelser ikke står til ansvar for noget parlament." – "Kontrollen indefra, gennem værdigrundlag og normer, bliver betragtet som uforpligtende, da standarden for økonomisk virksomhed er succes ... og kapitaloverskud. På den måde presses samvittigheden ud på sidelinjen." Menneskets værdi glider af til en markedsværdi, som det gælder at indsætte og øge eller afmønstre (J. Czwalina, *Der Markt hat keine Seele*, Frankfurter Allgemeine Buch, 2001, 45-52).

Hvor langt vil vi tillade, at et fremmed ydre pres skal bestemme vores tilværelse? Hvilke værdier skal bestemme i mit liv, og hvilken værdi tillægger jeg mig selv som værende Guds skabning?

Lammet og de 144.000

Åb 14,1-5

Hvordan beskrives forholdet mellem Gud og de troende?

Baggrund

Johannes' Åbenbaring 13 demonstrer dyrets (over)magt. "På spørgsmålet om, hvad der skal blive af Guds folk i den frygtelige trængselstid, svarer kap. 14: De 144.000 (sml. 7,1-8) hører til det sejrrige Lam" (SEB 1850).

Johannes' Åbenbaring 13	Johannes' Åbenbaring 14
Den jordiske skueplads (1.11)	Den himmelske skueplads (1-3)
Jordens indbyggere (8.12-14)	Himlens indbyggere, der er løskøbt fra jorden (1-3)
Dyrets navn (17)	Lammet og Gud-Faders navne (1)
Mærket (navnet) på hånd eller pande	Guds navn på panden (1) – sml. med seglet i kap. 7
Dyrets trone (2)	Guds trone (3)

De frelstes yderligere kendetegn er:

- *Guds navn* – Fader og Søn – står skrevet på deres pande. De er Guds ejendom. Deres tanker og gerninger – og dermed deres karakter er præget af Gud.
- *De synger foran Guds trone*. Efter erfaringerne med store anfægtelser synger de en takkesang til Gud.
- *De er løskøbt fra jorden*. Kristus benævnes i vers 1 som Lammet. Det er en henvisning til kap. 5,9: Med Lammets blod blev mennesker løskøbt for at tilhøre Gud. De er hans førstegrøde (Jer 2,2-3).
- *De er jomfruelige*. Det vil sige, at de ikke har ladet sig forlede til falsk tilbedelse og er forblevet trofast overfor Gud (sml. tirsdagsafsnittet, lektie 3 på s. 26 vedr. utugt).
- *De følger Lammet* overalt, hvor det går. Det gælder i særdeleshed i forbindelse med forførelserne og det pres, som de tidligere var blevet udsat for. De kan ikke slippe Kristus.
- *Der fandtes ikke løgn i deres mund*. De prøvede ikke at undgå forfølgelserne ved for et syns skyld at efterkomme den falske tilbedelse af dyret.
- *De er uden fejl*. De er i besiddelse af etisk og moralsk retskaffenhed.

Den første engels budskab

Åb 14,6-7

Hvordan lyder den trefoldige opfordring, som den første engel retter til verden?

Baggrund

Var perspektivet i kapitel 13 rettet mod jorden og i 14,1-5 mod himlen, så nærmer himlen sig nu jorden i vers 6. Gud henvender sig til *dem, der bor på jorden* for at advare dem mod den truende dom.

Evangeliets indhold sigter i første omgang mod englens ordlyd. Det er et glædens budskab, fordi de forfulgte får stillet i udsigt, at de gennem Guds indgriben vil blive befriet fra undertrykkelsen (sml. Sl 146,5-7). "Hvor længe skal det vare, ... før du dømmer?", lyder martyrernes spørgsmål under det femte segl (6,10). Nu kommer svaret. I denne korte formulering er hele frelsen indeholdt.

Tilbedelsen af Gud står centralt i budskabet. Samtidig kommer et alvorligt krav om, at man afstår fra falsk tilbedelse (kap 13). Som dyrene i dette kapitel henvendte sig til "alle, dem der bor på jorden" og krævede tilbedelse af det første dyr, henvender den første engel sig også til "dem, der bor på jorden, alle folkeslag ...". Det er magternes kamp om menneskenes opmærksomhed. Mens dyrene anvender manipulation og vold, appellerer Gud ved sit sendebud og lader menneskene få valgfrihed.

Budskabet tegner linjen fra skabelsen til den sidste dom. Skabergruppen i Det gamle Testamente er den, der holder alt i sin hånd. Han er den ypperste, den dømmende, den, der besejrer fjenderne og vender al nød.

Til fordybelse

Ægte og falsk tilbedelse i forbindelse med *himmel, jord og vand* hhv. *hav* er også emner i det andet og fjerde bud (2 Mos 20,4-6.8-11). På den ene side står tilbedelsen af det jordiske og på den anden side det himmelske – det skabte eller Skaberen.

Til eftertanke

Hvilken magt er jeg snarere tilbøjelig til at give efter for: pres og vold eller kærlighed og overbevisningens kraft?

Den anden engels budskab

Åb 14,8

Hvor vidtrækkende er virkningen af den "babylonske vin"?

Baggrund

Udtrykket *Babylon* dukker i dette vers helt umotiveret op. Der bliver ikke givet nogen forklaring. Læseren holdes hen i det uviste, bortset fra den, der er fortrolig med dette symbol. Kendsgerningen er dog, at jøder og kristne i det første århundrede anvender "Babylon" som kodenavn for Rom (1 Pet 5,13).

"Babylon ... var såvel Israels som også deres pagtsguds ærkefjende. Den undertrykte Guds folk, bortførte det i fangenskab til Babylon, spottede Israels Gud og trådte – fra Nebukadnezar til Belshassars tid – templet under fode ... Guds hævn timer blev udløst af det onde, som Babylon havde forvoldt mod Zion (Jer 51,24) og mod Guds tempel" (*Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, Hagerstown 2000, 876); (sml. 13,6).

På den måde bliver Babylon modpol til Zion (Jerusalem; 14,1). Det står i umiddelbar sammenhæng med kapitel 13 og kan derfor betragtes som forbindelse til de dér nævnte dyr hhv. magter.

Faldet er det store Babylon! Paralleltæksten i kapitel 18,2-4 giver anledning til formodningen om, at det er et frafald fra Gud. På den anden side er v. 8 et citat fra Es 21,8-9, hvor Babylons fald fejres. "Dette var et budskab om Babylons undergang i fremtiden ... En vægter på tårnet så mænd, som tilsyneladende kom i retning fra Babylon. Så hørte han budskabet: 'Faldet, ja faldet er Babylon!'" (Jon Paulien, *Der letzte Kampf*, Lüneburg 2015, 198). For det undertrykte Guds folk er det en god nyhed, for fjenden er besejret. Undertrykkelsens tid er endt. For alle andre er det en advarsel om, at det at underkaste sig alt babylonsk river dem med i undergangen.

Til eftertanke

Satan er besejret, hans øjensynlige magt bedrager. Kristne lever i perspektivet af Kristi sejr. På den måde bliver dommen til et glædesbudskab, for det fuldender jo deres frelse.

Den tredje engels budskab

Åb 14,11-13

Med hvilke udtryk og billeder beskrives Guds harme?

Baggrund

Spændingen stiger fra et budskab til det næste. Nu forkynder engelen *Guds harme*. Sjældent er hans harme skildret så følelsesmæssigt og drastisk. Den er svaret på Babylons harme (v. 8), Babylon, som skænkede op for alle folkeslagene af sin utugts harmes vin. I blodrusen af de af Babylon forførte folkeslag flød de helliges blod (18,24). I stedet for evangeliet trådte en menneskelig erstatningsreligion, som tjente til at forfølge og underkaste mennesker. Gud er oprørt over, hvilket narreværk der drives i hans hellige navn, og hvilken ondskab der drives med dem, der tilhører ham. Med en sidste advarsel henvender han sig til indbyggerne på jorden. Den ufortyndede vin står for udgydelsen af Guds vrede i hele sin fylde, uden at den er blandet med nåde. (SI 75,9).

Den dobbelte henvisning til *tilbedelse af dyret og dets billede* og *at tage dets mærke på sig* i begyndelsen og afslutningen af dette budskab (v. 9.11b) omslutter bekendtgørelsen af Guds vrede, der står i fokus, som ville han mejsle denne advarsel ind i alle for at få dem til at skifte side. – En sammenligning med introduktionen til kapitel 13 med dets afslutning viser følgende paralleller:

Åb 12,17	Åb 13,10	Åb 14,12
	de helliges udholdenhed	de helliges udholdenhed
Guds bud		Guds bud
Jesu vidnesbyrd	de helliges tro	ordret: Jesu tro

Tilbedelse viser sig i holdning og udtryksform. Hos dyret er det at tage dets mærke (v. 9.11.), som er anordnet som påbud (13,15-17). I modsætning hertil viser tilbedelsen af Jesus sig ved at holde fast ved hans bud (v. 12). Idet henvisningen til budene indleder konfrontationen i 12,17, og afslutter den i 14,12, er trofasthed mod Gud hele omdrejningspunktet.

Ekskurs – tydningen af de tre engle

Den historiske udlægning henviser til anvendelsen af udtrykket "Babylon" i den jødiske og kristne litteratur i det første og andet århundrede. Ligeledes tydes Babylon som Rom i nogle apokryfe bøger. Nogle beskrivelser ligner Johannes' Åbenbaring. Således beretter datidens historieskrivere om de blodstrømme det romerske imperium udgød, hvor heste sank ned i blod (sml. 14,20). Josefus skildrer grusomheden ved ødelæggelsen af Jerusalems tempel og taler om ligene foran brændofferalteret (sml. 6,9). Den "guddommelige" kejser Augustus' fødselsdag blev fejret som glædesbudskab (*evangelium*) (sml. 14,6-7). Hele kejserkulten svarede til en parodi (efterabelse) af Gud og af hans frelse. Nu truer dommen.

Udlægningen af de tre budskaber hos adventisterne udviklede sig lidt efter lidt og hjalp til at overvinde den store skuffelse, der opstod ved udeblivelsen af Kristi genkomst. De tre budskaber blev forstået som en beskrivelse af egen historie og egne erfaringer.

Millerbevægelsens vækkelsesråb 1840-1844 anså man for at være *den første engels budskab*. Bebudelsen af domstimen og denne forkyndelses afvisning som Babylons fald fra størstedelen af de store kirkers side anså man som *den anden engels budskab*. Som hovedemnet i *den tredje engels budskab* er sabbattens symbolske karakter (2 Mos 31,13; Åb 14,1) indsat af skaberguden (2 Mos 20,11; Åb 14,7). Således indtog sabbatten den positive modpol til dyrets mærke.

Lidt efter lidt udvikledes forståelsen. Ellen White forklarede, at det tredje budskab i realiteten drejede sig om retfærdiggørelse af tro (*Review and Herald*, April 4, 1890). I sundhedsbudskabet så hun dets andet ben. Helligdomslæren, hvis profetiske udsagn om de 2300 aftener og morgener (Dan 8,14) pegede på en domshandling, der var påbegyndt i himlen, fandt sin plads indenfor englenes budskaber.

Efter at de tidligste adventtroende havde erkendt, at *Babylons fald* ikke var fuldbyrdet med forkyndelsen af Kristi genkomst i 1844, opgav man at fastlægge en bestemt tid og betragtede det første budskab blot som en aktuel begivenhed i himlen: den såkaldte "undersøgende dom".

Høsten og vinhøsten

Åb 14,14-20

Hvordan bliver udseendet af ham, der sidder på skyen, og hans gerninger, beskrevet?

Baggrund

Hvede- og vinhøsten danner afslutningen på rækken af syner. På scenen dukker fire skikkelser op. Den første tyder på, at det er Kristus (Dan 7,13; Åb 1,13). *Guldkronen* er en sejrskrans (aut. overs. 1948 [red.]), en skarp segl er her tegn på en positiv kendelse, nemlig hvedehøsten.

At skikkelsen først bliver aktiv på opfordring af en engel, giver indtryk af, at det afgørende øjeblik blev forsinket eller forhalet (sml. 7,1-3; Matt 13,27-30). *Høsten* er et billede for samlingen af de troende (Matt 13,30; 24,30).

Vinseglen og *vinpersen* er et billede på Guds harme og dommen over fjenderne (v. 19). Igen er der behov for en anden engel, der afgiver befalingen til udførelsen. I lighed med Es 63,3-6 ser vi, at Guds harme tjener til at befri sit folk.

Dommen bliver fuldbyrdet *udenfor* byen. Det, som er udenfor er fremmed og hører ikke til i byen. Uden for lejren gennemførtes steninger. Det syndige og urene skulle blive udenfor lejren. Gud dømmer dem, der er udenfor (1 Kor 5,13). Jesus selv har lidt uden for porten på grund af synden (Hebr 13,12). *Udenfor* er et billede på adskillelse og udelukkelse fra Guds rige. Netop denne lidelse måtte Jesus gennemgå for at gøre det muligt for mennesker at kunne komme ind. I vores tekst optræder mennesker og magter, der ikke har troet på Gud og ikke givet ham ære. Adgangen til at komme ind er forment dem.

Resumé

Dommen er et glædesbudskab, for Gud befrier sit lidende folk. Selv i vanskelige tider holder de fast ved ham, beviser deres trofasthed, viser ham tillid og følger efter ham, hvorhen end deres livsvej fører dem.

Spørgsmål til drøftelse

Udgangspunkt

Vi opbygger ingen virksomhed og benytter mennesker til det. Tværtimod opbygger vi mennesker og benytter en virksomhed til det.

Hvor sandsynlig er denne holdning i erhvervslivet. Hvordan oplever I virkeligheden?

Åb 14,6-7;
13,15-17

Hvilke forskellige indstillinger til mennesket bliver synlige her?

Budskabet opfordrer til at tilbede Gud i stedet for det magtsyge "dyr".

Hvad er der ment med det? Hvad er tilbedelse?

Har I oplevet, at I fandt kraft i troen, så I kunne hævde jer mod et ydre pres? Fortæl om det!

Hvor er evangeliet i budskabet om dommen?

Åb 14, 8
Es 21,8-9

Hvad betyder ordet om, at Babylon er faldet?

Hvilken forskel gør det (ikke) at vide, om et undertrykkende system eller personer er ved at gå nedenunder og hjem?

Kristus har bragt Satan til fald.

Hvad betyder det for jeres tro og hverdag?

Åb 14,12

Hvad gør det let eller svært at følge Kristus i alle situationer og have tillid til ham?